

De Koran
Heilig boek van de islam

*Eerste druk: februari 2015, uitgegeven in eigen beheer door de vertaler
Tweede, geheel herziene druk: januari 2016*

ISBN 978-94-92183-22-4
NUR 717

Uitgeverij Skandalon
Postbus 138
5260 AC Vught
E-mail: info@skandalon.nl
www.skandalon.nl

Vormgeving: Circe

© 2016 Skandalon

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without the prior permission in writing from the proprietor(s).

De Koran

HEILIG BOEK VAN DE ISLAM

Vertaald door Eduard Verhoef

SKAN DALON
EEN NIEUW NEDERLANDS

Inhoudsopgave

INLEIDING *door Jan Jaap de Ruiter* 7

VOORWOORD *van de auteur* 10

VERANTWOORDING 13

SOERA 1	De opening	17
SOERA 2	De koe.....	17
SOERA 3	Het geslacht van Imran	42
SOERA 4	De vrouwen	57
SOERA 5	De dis	72
SOERA 6	Het vee.....	84
SOERA 7	De hoge plaatsen	97
SOERA 8	De buit	111
SOERA 9	Het berouw	117
SOERA 10	Jona.....	128
SOERA 11	Hoed.....	136
SOERA 12	Jozef.....	143
SOERA 13	De donder	151
SOERA 14	Abraham.....	155
SOERA 15	Al-Hidjr	159
SOERA 16	De bij.....	162
SOERA 17	De kinderen Israëls	170
SOERA 18	De grot.....	177
SOERA 19	Maria.....	184
SOERA 20	Ta ha.....	189
SOERA 21	De profeten	196
SOERA 22	De bedevaart	201
SOERA 23	De gelovigen	207
SOERA 24	Het licht.....	212
SOERA 25	De gave des onderscheids.....	218
SOERA 26	De dichters.....	222
SOERA 27	De mieren	228
SOERA 28	Het verhaal.....	233
SOERA 29	De spin.....	239
SOERA 30	De Romeinen.....	244
SOERA 31	Loeqman	247
SOERA 32	Het knielen	250
SOERA 33	De partijen	252
SOERA 34	Saba	258
SOERA 35	De schepper.....	262

SOERA 36	Ya sin.....	265
SOERA 37	In rijen opgesteld.....	269
SOERA 38	Sad.....	273
SOERA 39	De groepen	277
SOERA 40	De gelovige.....	282
SOERA 41	Ha mim.....	288
SOERA 42	Het overleg.....	291
SOERA 43	De versiering	295
SOERA 44	De rook.....	299
SOERA 45	Het knielen	301
SOERA 46	De zandduinen.....	303
SOERA 47	Mohammed.....	306
SOERA 48	De overwinning	309
SOERA 49	De vertrekken.....	312
SOERA 50	Qaf.....	313
SOERA 51	Die doen opwaaien.....	315
SOERA 52	De berg	317
SOERA 53	De ster.....	319
SOERA 54	De maan	321
SOERA 55	De barmhartige.....	323
SOERA 56	De grote gebeurtenis	325
SOERA 57	Het ijzer.....	328
SOERA 58	Het dispuut.....	330
SOERA 59	Het bijeenbrengen.....	333
SOERA 60	Zij die ondervraagd wordt.....	335
SOERA 61	In het gelid	337
SOERA 62	De vrijdag.....	338
SOERA 63	De huichelaars.....	339
SOERA 64	Oplichterij.....	340
SOERA 65	Echtscheiding	341
SOERA 66	Onwettig verklaren	343
SOERA 67	Het koninkrijk.....	344
SOERA 68	De pen.....	346
SOERA 69	Het uur van de waarheid.....	347
SOERA 70	De wegen omhoog	349
SOERA 71	Noach.....	350
SOERA 72	De geesten.....	351
SOERA 73	Die zich in kleren hult	353
SOERA 74	Die kleren over zich heen trekt	354
SOERA 75	De opstanding.....	355
SOERA 76	De mens.....	356
SOERA 77	De gezondenen	358
SOERA 78	De aankondiging.....	359
SOERA 79	Die zich inzetten.....	360

SOERA 80	Hij fronste het voorhoofd.....	361
SOERA 81	Het oprollen	362
SOERA 82	Het breken	363
SOERA 83	Tekortdoen aan anderen	364
SOERA 84	Het splijten	365
SOERA 85	De sterrenbeelden	365
SOERA 86	Die bij nacht verschijnt	366
SOERA 87	De allerhoogste	367
SOERA 88	De verbijsterende dag.....	367
SOERA 89	De dageraad.....	368
SOERA 90	De stad.....	369
SOERA 91	De zon.....	370
SOERA 92	De nacht	370
SOERA 93	Het morgenlicht.....	371
SOERA 94	Het openen	371
SOERA 95	De vijg.....	372
SOERA 96	Het bloedlichaampje.....	372
SOERA 97	De beslissing.....	373
SOERA 98	Het duidelijke bewijs	373
SOERA 99	De aardbeving	374
SOERA 100	De snuivende paarden	374
SOERA 101	De catastrofe	375
SOERA 102	Het vermeederen van bezit.....	375
SOERA 103	De middagtijd	376
SOERA 104	De lasteraar.....	376
SOERA 105	De olifant.....	376
SOERA 106	De Qoerashieten.....	377
SOERA 107	De nodige hulp.....	377
SOERA 108	De overvloed	377
SOERA 109	De ongelovigen	378
SOERA 110	De hulp	378
SOERA 111	Palmvezels.....	378
SOERA 112	Het ware geloof.....	379
SOERA 113	Het ochtendgloren	379
SOERA 114	De mensen	379
REGISTER	381

Voorwoord

De Koran is volgens de islamitische traditie de verzameling van openbaringen die Mohammed van 610-632 van God heeft ontvangen. Zoals bekend heeft een groeiend aantal mensen in Mekka, in dat deel van Arabië waar Mohammed woonde, aan die openbaringen geloof gehecht en weldra ontstond er een geloofsgemeenschap die in korte tijd in dat deel van de wereld zeer veel aanhangers kreeg. Mohammed zegt meer dan eens dat hij voortborduurde op de joods-christelijke traditie, dat hij daaruit heeft weggelaten wat er ten onrechte aan zou zijn toegevoegd en dat hij op zijn beurt aan die joods-christelijke traditie toevoegt wat God aan hem als belangrijke verduidelijkingen of correcties heeft geopenbaard. Alleen al die verbinding met de joods-christelijke traditie is voor mij reden genoeg om met veel interesse de Koran te lezen en te herlezen.

In 2001 ben ik samen met een groep van ongeveer vijftiengint dorpsgenoten begonnen het cursorisch lezen van de Koran. We deden dat in de maand Ramadan, de maand waarin de moslims vasten, en ook de maand waarin zij veel aandacht besteden aan hun levensovertuiging en veelal de gehele Koran lezen. De meesten van onze groep waren afkomstig uit de christelijke traditie, een enkeling uit de islamitische traditie.

De belangrijkste reden om met elkaar de Koran te gaan lezen was om meer te weten te komen over de Koran en dus over de islam. De Koran is immers het belangrijkste geschrift voor de moslims. Zij ontleen er de inhoud van hun geloof aan. Nu, vijftien jaar later, is het belang om kennis te nemen van de Koran beduidend groter geworden. Het aantal moslims in ons land is veel groter geworden. Heel vaak worden allerlei uitspraken over de Koran gedaan die op zijn minst omstreden zijn, en veelal blijkt dat mensen toch niet goed op de hoogte zijn van de inhoud van de Koran, en nog veel minder van het fenomeen religie in het algemeen.

Een andere reden waarom het van belang is te weten waarover het nu eigenlijk gaat in de Koran, is dat de Koran dag in dag uit in het nieuws is en dan vaak in verband met oorlogen en met terreur. En dat terwijl het woord islam is afgeleid van een woord dat ook 'vrede' betekent. Is het zo'n gewelddadig boek? Leest u zelf maar, en probeert u het te interpreteren als een geschrift dat bijna 1500 jaar geleden is geschreven in een heel andere cultuur en in een heel andere tijd. Dat geldt overigens voor de Bijbel evenzeer, maar daarmee zijn velen zo vertrouwd geraakt, dat gemakkelijk over veel dingen heen gelezen wordt. Soms viel het me op dat mensen zich ergerden aan bepaalde uitspraken uit de Koran, terwijl ze dergelijke

of nog ergere uitspraken uit de Bijbel over zich heen laten komen zonder van kleur te verschieten.

Mijn eigen belangstelling voor de Koran dateert al van jaren her. Als theoloog van christelijken huize, was ik geïnteresseerd geraakt in een traditie die in het verlengde van jodendom en christendom op een andere weg terecht was gekomen. Het was mij al langer duidelijk dat de islam, evenals bijvoorbeeld het jodendom en het christendom, een godsdienst is die gericht is op het heil voor de mensen, of met een term die zowel uit de Koran als uit de Bijbel bekend is, een godsdienst die oproept om op weg te gaan naar het Koninkrijk van God. Deze laatste woorden zijn de omschrijving van een wereld waarin ieder mens tot zijn of haar recht kan komen, gelukkig kan zijn. Dat betekent dat volgens deze tradities de mens zijn geluk niet zal bouwen op het ongeluk van de ander, of, met andere woorden, dat het geluk van de ander een onmisbaar deel is van mijn geluk.

Daarnaast was ik door mijn eerdere studie van Semitische talen gefascineerd geraakt door die andere Semitische taal, die taal met dat prachtige schrift, het Arabisch. In 1993 ben ik begonnen met de studie van het Arabisch, en niet lang daarna begon ik delen van de Koran te lezen. Dat mondde uit, zoals gezegd, in het cursorisch lezen van de Koran tijdens de Ramadan met een aantal geïnteresseerden. Wij deden dat slechts enkele avonden per week en hadden zo in totaal zeven jaar nodig om de Koran in zijn geheel te lezen.

Wij gebruikten Nederlandse vertalingen van de Koran, maar in de loop van de tijd groeide de behoefte aan een eigentijdse tekst. Vanuit de leeskring werd soms gevraagd: 'En wat betekent dit vers nu?' Dat is een moeilijke vraag als het gaat om teksten van meer dan duizend jaar geleden. Het is, of het nu om de Koran of om de Bijbel gaat, vaak heel lastig om de betekenis van een bepaalde uitspraak met zekerheid vast te stellen. Maar de bedoeling van een vertaling moet zijn om, voor zover mogelijk, de oorspronkelijke tekst in begrijpelijk Nederlands weer te geven. En in ieder geval moet een vertaling geen drempel vormen voor de geïnteresseerde die zelf eens wil lezen wat er in het belangrijkste boek van de islam staat. Inmiddels had ik zelf al een heel stuk van de Koran vertaald. Ik wilde een vertaling die prettig is om te lezen, maar die zo dicht mogelijk bij de oorspronkelijke Arabische tekst blijft. Een vertaling van een aantal soera's, die ik maakte voor die leesgroep, bleek een belangrijke hulp om meer van de Koran te begrijpen. Daarop besloot ik de gehele Koran te vertalen.

Ik zou erg gelukkig zijn als deze uitgave zou kunnen dienen om de dialoog tussen mensen met een verschillende culturele en religieuze achtergrond te bevorderen. Soera 9:111 zegt dat Gods belofte van heil verwoord is in de

Tora, in het Evangelie en in de Koran. Die woorden lijken mij een goed uitgangspunt voor zo'n gesprek.

Ten slotte wil ik graag al diegenen bedanken die door hun belangstelling en door hun vragen mij aanmoedigden om op deze weg verder te gaan. Na de eerste druk, die ik in eigen beheer heb uitgegeven, ben ik erg blij dat Uitgeverij Skandalon deze uitgave onder haar beheer heeft genomen en dat er binnen een jaar reeds een tweede, aanzienlijk verbeterde en mooiere uitgave voor u ligt. In deze tweede druk zijn correcties en verduidelijkingen opgenomen, mede dankzij opmerkingen van lezers en van de meelezers van uitgeverij Skandalon. Ook bleek dat menige tekst uitleg nodig had. Aan die behoefte aan uitleg hoop ik eerstdaags in een tweede deel nog meer tegemoet te komen.

Maartensdijk, januari 2016

Verantwoording

Een vertaling is altijd een waagstuk. Het is onmogelijk om in een vertaling alle nuances van een woord uit de oorspronkelijke taal weer te geven. De vertaalproblemen worden nog groter als het te vertalen geschrift vele honderden jaren oud is. Zo spelen de cultuur en de tijd waarin een geschrift ontstaan is een grote rol. Elk geschrift draagt ook de sporen van het gebied waar het is ontstaan. Een sprekend voorbeeld is dat in de Koran vaak de woestijn ter sprake komt met de daarbij behorende droogte. En als het gaat over het paradijs, 'de tuin', wordt meestal vermeld dat er rivieren doorheen stromen. Het is duidelijk dat in de wereld van Mohammed, de wereld van begin zevende eeuw, droogte angstaanjagende vormen aan kon nemen. Evenzeer kunnen we heel goed begrijpen dat in die wereld rivieren met stromend water gemakkelijk konden dienen als beeld voor een paradijselijke omgeving.

Het is niet toevallig dat de kleur groen verbonden is met de islam. Groen is de kleur van de oase waarnaar de woestijnreiziger uitkijkt, de kleur ook van de tuin waarvan de planten voldoende water krijgen. Er wordt ook wel gezegd dat groen de lievelingskleur was van Mohammed.

De grammatica van het Arabisch van de Koran is een geheel andere dan die van het Nederlands, en ook dat levert problemen op. In de Koran is vaak sprake van een zin die voor ons gevoel niet correct is geformuleerd of van een zin die niet is afgemaakt. Voorbeelden daarvan vinden we onder andere in soera 8:30.42.49; 12:4; 13:31. In deze voorbeelden heb ik de vertaling niet aangepast aan wat in het Nederlands gebruikelijk is. In 13:31 zouden we de eerste zin bijvoorbeeld kunnen aanvullen met 'zouden de ongelovigen niet geloven in de barmhartige.' Maar dat staat er niet. In 8:5 daarentegen heb ik een onvolledige zin anders geformuleerd zodat een voor ons lastige constructie geen struikelblok vormt bij het lezen. Mijn bedoeling was om een vertaling te bieden die zo begrijpelijk mogelijk is, maar die ook dicht bij de grondtekst blijft. Voor dat doel moest ik overigens wel compromissen sluiten.

Het lukt niettemin niet altijd om de tekst begrijpelijk te maken. Waar in de Koran aan het begin van sommige soera's (zoals bijvoorbeeld soera 2, 3 en 7) enkele letters staan, heb ik die maar gewoon laten staan. De naam van de soera's 20, 36, 38, 41 en 50 bestaat alleen uit een of meer letters. In sommige verklaringen wordt weliswaar een heel diepzinnige uitleg van dergelijke letters gegeven, maar zo'n interpretatie is allerminst zeker.

De stijl van de Koran is zó compact dat we in het Nederlands nogal eens liever een zinsnede zouden willen toevoegen. Ik heb dat niet gedaan. In soe-

ra 43:69 zouden we aan het slot bijvoorbeeld kunnen toevoegen: tegen hen zal gezegd worden, en dan volgt in vers 70 wat de gelovigen te horen zullen krijgen. Maar de woorden ‘tegen hen zal gezegd worden’ staan er niet. Met een dubbele punt (:) heb ik de verbinding tussen vers 69 en vers 70 hopelijk duidelijk gemaakt. Van zo’n zeer korte formulering zijn veel meer voorbeelden te vinden.

In nog andere opzichten is het niet altijd mogelijk om dicht bij de grondtekst te blijven. Soms kan het gebruik van bijvoorbeeld de hoofdletter H in het persoonlijk voornaamwoord ‘hij’ duidelijk maken dat met het woordje ‘Hij’ God bedoeld wordt. Maar in andere gevallen moest ik wel ‘God’ invullen om duidelijk te maken wie bedoeld wordt.

Dat brengt me bij de naam van God. In sommige vertalingen is de Arabische naam van God, Allah, niet vertaald. Ik heb er bewust voor gekozen dat wel te doen. Het Franse ‘Dieu’ vertalen we in voorkomende gevallen ook met ‘God’. Het is ook zo dat christenen in Arabische landen zonder enige aarzeling ‘Allah’ voor God gebruiken. Dat komt overeen met het woord ‘Allah’ in hun Arabische edities van de Bijbel waar in de Nederlandse vertalingen van God sprake is.

Soera 55 heeft een steeds terugkerend refrein. Zo’n refrein is ook bekend bijvoorbeeld uit psalm 136 in de Bijbel. De wijze van afdrucken van die soera onderstreept het specifieke karakter ervan.

Andere problemen deden zich voor, zoals het gebruik van voetnoten. Enerzijds zijn die onontbeerlijk in een vertaling van een geschrift uit een ver verleden. Maar ik zou er nog een aantal jaren voor nodig gehad hebben, en het boek zou veel dikker en daarmee duurder geworden zijn. Het voor en tegen afwegend heb ik ervoor gekozen om nu eerst maar deze vertaling te publiceren. Eind 2016 hoop ik de toelichtingen uit te kunnen geven. Diegenen die dieper op de tekst willen ingaan kunnen elders meer informatie vinden. Daartoe heb ik hieronder een korte bibliografie opgenomen.

Tot slot wil ik nog iets zeggen over de functie van de Koran. Het ligt voor de hand om de Koran te vergelijken met de Bijbel, alleen al omdat vaak teruggegrepen wordt op verhalen uit de Bijbel. De bekendste voorbeelden zijn misschien soera 12 en soera 19. Het register van namen noemt de meeste plaatsen waar gesproken wordt over mensen die we ook uit de Bijbel kennen. Maar één belangrijk verschil tussen Bijbel en Koran moet hier genoemd worden. De Koran heeft anders dan de Bijbel vooral een liturgische functie. De Koran wordt altijd weer hardop voorgelezen, gereciteerd.

In liturgische teksten wordt een bepaalde zinsnede vaak herhaald, en dat zien we in de Koran ook. Het bekendste voorbeeld uit de christelijke traditie is misschien de herhaalde uitroep ‘Heer, ontferm u.’ In de Koran komen we veel meer verzen tegen die herhaald worden.

Overigens, in de Koran staan prachtige verhalen, bijvoorbeeld de schitterende verhalen over Abraham, over Jozef en over Maria, maar de nadruk ligt toch op allerlei richtlijnen die in eerste instantie bedoeld zijn voor de tijdgenoten van Mohammed. Ook gebeurtenissen uit de geschiedenis worden genoemd, maar weer veel minder dan in de Bijbel. Vaak wordt teruggegrepen op gebeurtenissen uit het leven van Mohammed, gebeurtenissen die onder christenen niet altijd even bekend zijn. In soera 30, De Romeinen, wordt herinnerd aan de nederlaag van de Romeinen tegen de Perzen in het begin van de zevende eeuw. Voorspeld wordt dat de Romeinen op hun beurt in de toekomst de Perzen zullen overwinnen. Maar dergelijke verwijzingen naar historische gebeurtenissen zijn in de Koran minder algemeen dan in de Bijbel.

Als we de Koran lezen hoeven we echter niet steeds een vergelijking te maken met het Oude en Nieuwe Testament, met de Bijbel. De Koran is de belangrijkste bron voor een kennismaking met de islam.

Van de vele boeken die van nut kunnen zijn noem ik:

- A. Wessels, *De Koran verstaan*, Kampen: Kok, 4e druk 2000.
- K. Steenbrink, *De korte hoofdstukken van de Koran*, Zoetermeer: Meinema, 2002.
- G. Leemhuis, *De koran*, Houten: Unieboek, 13e druk 2007.
- Ö. Hizdir, F. Okumuş, K.M. Hoek, *De Levende Koran*, Rotterdam: IUR Press, 2014.

Uit het Duitse taalgebied zijn de beide boeken van Rudi Paret zeer informatief:

- R. Paret, *Der Koran. Übersetzung*, Stuttgart: Kohlhammer, 10. Auflage 2007.
- R. Paret, *Der Koran. Kommentar und Konkordanz*, Stuttgart: Kohlhammer, 6. Auflage 2001.

Van de Engelstalige boeken wil ik noemen:

- M.A.S. Abdel Haleem, *The Qur'an*, Oxford: University Press, 2004.

⊙ SOERA 1

De opening

الفاتحة

In de naam van God, de barmhartige, de genadevolle.

¹ Lof zij aan God, de Heer van alle schepselen, ² de barmhartige, de genadevolle, ³ die op de dag van het oordeel regeert. ⁴ U dienen wij en bij U zoeken wij hulp. ⁵ Leid ons op de goede weg, ⁶ de weg van hen aan wie U Uw gunst betoont, ⁷ niet die van hen op wie U verbolgen bent en van hen die dwalen.

⊙ SOERA 2

De koe

سورة البقرة

In de naam van God, de barmhartige, de genadevolle.

¹ Alif, lam, mim. ² Dit is de Schrift waarover geen twijfel hoeft te bestaan. Er wordt een leidraad in gegeven voor de godvrezenden, ³ voor degenen die geloven in wat niet gezien wordt en die het gebed onderhouden en die goed doen met datgene waarmee Wij in hun onderhoud voorzien hebben, ⁴ en die geloven in wat aan u geopenbaard is en ook in wat vóór u geopenbaard is en die een sterk geloof hebben in het hiernamaals. ⁵ Deze mensen volgen de leidraad van hun Heer, en zij zijn degenen aan wie het goed zal gaan.

⁶ Voor degenen die niet geloven, maakt het niet uit of u hen waarschuwt of dat u hen niet waarschuwt, zij geloven toch niet. ⁷ God heeft hun hart en hun oren verzegeld en hun ogen zijn verduisterd. Voor hen is er een zware straf.

⁸ En onder de mensen zijn er die zeggen: 'Wij geloven in God en in de laatste dag', en die toch niet tot de gelovigen behoren. ⁹ Zij willen God en degenen die geloven bedriegen, maar zij bedriegen alleen zichzelf en zij hebben dat niet in de gaten. ¹⁰ In hun hart is een ziekte en God heeft hun ziekte nog erger gemaakt. Voor hen is er een pijnlijke straf omdat zij niet de waarheid spraken. ¹¹ En als er tot hen gezegd wordt: 'Zaait geen verderf op de aarde,'

dan zeggen zij: 'Wij zijn alleen op het heil uit.' ¹² Maar zij zijn juist geweldplegers, maar zij zien dat zelf niet zo. ¹³ En als tot hen gezegd wordt: 'Geloof, zoals de andere mensen geloven,' zeggen zij: 'Moeten wij geloven, zoals de dwazen geloven?' Zij zijn juist zelf dwaas, maar zij weten het niet. ¹⁴ En als zij degenen die geloven, ontmoeten, zeggen zij: 'Wij geloven.' En als zij alleen zijn met hun satanische vrienden, zeggen zij: 'Wij behoren bij u. Wij spotten alleen maar.' ¹⁵ God spot met hen en Hij doet hen toenemen in hun opstandigheid en zij dolen maar rond. ¹⁶ Zij zijn degenen die goede leiding hebben verkwanseld voor misleiding. Maar hun handel bracht geen voordeel en zij werden niet meer op de goede weg geleid. ¹⁷ Zij lijken op degene die een licht aansteekt, en als dat dan op alles eromheen licht werpt, neemt God hun licht weg en laat Hij hen in het duister achter. Zij kunnen niet zien. ¹⁸ Zij zijn doof, stom, blind. Zij keren niet om. ¹⁹ Of als een zware bui uit de hemel komt. In die bui is duisternis en donder en bliksem. Zij stoppen hun vingers in hun oren vanwege het onweer in hun vrees voor de dood. God heeft de ongelovigen in Zijn macht. ²⁰ De bliksem ontnemt hun bijna het gezicht. Telkens wanneer de bliksem licht op hen werpt, lopen zij daarin, maar als de duisternis over hen komt, staan zij stil. Als God het wil, zou Hij hun het gehoor en het gezicht ontnemen. Voorwaar, God heeft macht over alle dingen.

²¹ Ja mensen, dient uw Heer, Hem die u en ook degenen die vóór u leefden geschapen heeft. Zo zult u misschien godvrezend worden. ²² Hij heeft de aarde voor u tot een kleed gemaakt en de hemel tot een bouwwerk en Hij heeft water uit de hemel doen neerdalen en daardoor vruchten doen groeien om zo in uw levensonderhoud te voorzien. Maakt dus niet naast God schepselen die aan Hem gelijk zouden zijn. Dat weet u toch!

²³ En als u in tweestrijd bent over wat Wij aan Onze dienaar hebben geopenbaard, brengt dan zelf een soera als deze naar voren en roept niet God aan, maar uw eigen getuigen als u de waarheid spreekt. ²⁴ Maar als u dat niet voor elkaar krijgt – en u zult het niet voor elkaar krijgen – vreest dan het vuur. Als brandstof daarvoor dienen de mensen en de stenen beelden. Het is klaargemaakt voor de ongelovigen.

²⁵ En verkondig aan degenen die geloven en die goede werken doen, dat er voor hen tuinen zijn waar rivieren doorheen stromen. Telkens wanneer in hun levensonderhoud wordt voorzien met vruchten daaruit, zeggen zij: 'Dit is waarmee eerder in ons levensonderhoud werd voorzien.' Zij krijgen inderdaad wat daarop lijkt. En er zijn daar voor hen echtgenotes waaraan geen smet kleeft en zij zullen daar voor altijd verblijven.